

Борба против природних непогода без адекватне подршке на локалу

Већ смо констатовали како су дуготрајни процеси транзиције, у Србији, оставили, између осталог, и последице по доктрину и систем деловања у ванредним ситуацијама. И док смо, све до средине осамдестих година прошлог века имали, и на државном и на локалном нивоу, институционално заокружени систем деловања у ванредним ситуацијама организован у Цивилну заштиту, распад Југославије, кроз крваве међунационалне сукобе деведестих година, је утицао да се ова компонента националног и локалног система одбране разгради. Материјални ресурси су, махом, придодати другим компонентама система безбедности а и део људства ангажованог и едукованог кроз систем Цивилне заштите је коришћен током сукоба за разне, логистичке, активности борбених јединица различитог нивоа организовања и различите величине. Са таквом хипотеком ушло се, у Србији, и у турбулентне транзиционе године које су, интензивније, отпочеле после октобарских промена 2000 године. Актери друштвених промена заокружени преузимањем система власти на националном и локалном нивоу олако су запоставили Цивилну заштиту као компоненту система безбедности маргинализујући је у сваком погледу остављајући је без адекватних финансијских, материјалних и кадровских ресурса. Срећна околност да, у првим годинама двехиљадитих година у Србији, малте не, није било неких већих последица од елементарних непогода само је, додатно, убрзала разградњу појединих компоненти система безбедности који су се, по природи свог посла, бавили превенцијом и едукацијом грађана за поступање у ванредним ситуацијама узрокованим елементарним непогодама. Крупне, друштвене и системске промене, допринеле су и лутањима у конституисању доктрине и системских решења у овој компоненти система безбедности која би требала примарно да се бави пословима превенције, пре свега коз континуирану едукацију грађана јер се позиција појединих облика организовања грађана из ранијег периода драстично променила. Неадекватан приступ овим питањима изражен је и кроз нормативне активности. Број законских и подзаконских аката и, малте не, изостанак сваке нормативне активности у већини локалних самоуправа која се бави питањима уређивања области деловања у ванредним ситуацијама и посебно превенцијом њиховог настајања, само је додатно атрофирао овај итекако важан сегмент у јавним управама јединица локалних самоуправа. Овоме је допринела и изразита дисхармонија норми које регулишу материју поступања локалних самоуправа у ванредним ситуацијама и остале области њиховог деловања. Земљотрес који је задесио Краљево, новембра 2010 године, као прва ванредна ситуација већег обима у Србији у периоду после свеобухватних системских друштвених и политичких промена је разоткрио те бројне, системске, недостатке. Иако се, релативно, ефикасно поступало са отклањањем његових последица по грађане спроведене активности пратиле су бројне недоумице и непознанице везане за обим и врсту обавеза органа локалне самоуправе и јавне управе. Градски штаб за ванредне ситуације, за ту прилику ојачан и појединим члановима Владе, доносио је многе одлуке и решења иако за то није имао адекватно упориште у постојећем нормативном оквиру а организовано ангажовање грађана у већем обиму надомештавано је ангажовањем ресурса јавних предузећа често ван постојећег нормативног оквира. Последице таквих активности видљиве су и данас, делом у неотклоњеним последицама од земљотреса а делом и у великом судском спору који се, годинама уназад, води против појединих извођача радова и стручњака који су поступали било као надзорни органи било као проценитељи настале штете.

Краљевачка локална самоуправа је из овога извукла одређене поуке па је, можемо слободно рећи, почела, међу првима у Србији, да се другачије односи према свим активностима везаним за поступање у ванредним ситуацијама што за исход има да су послови цивилне заштите, напре, тако и именовани а потом и организовани као део система градске управе у оквиру посебног одељења. Но, ми не бисмо били то што јесмо ако, пословично, ствари не оставимо недовршеним. У случају Краљева када је реч о пословима везаним за поступање у ванредним ситуацијама ипак се може констатовати да су материјална издвајања за ове послове неадекватна посебно ако се зна да се ради о, по површини, највећој локалној самоуправи у држави. Неадекватна материјална издвајања у комбинацији са вишегодишњом забраном запошљавања у јавној управи прете да озбиљно угрозе заокруживање послова на изградњи ефикасног система за превентивно деловање на отклањању узрока ванредних ситуација изазваних елементарним непогодама. Ако је за утеху, а није и не треба да буде, ништа боља ситуација није ни у осталим локалним самоуправама удруженим зарад превенције и поступања у ванредним ситуацијама у слив Западне Мораве. Но, о томе у другом делу овог текста.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

КВ **НОВОСТИ**
Online

Коментар је један од садржаја медијског пројекта „Снагом заједништва и знања против природних непогода“ кога спроводе „КВ Новости-он лине“ а кога је подржало Министарство културе и информисања.

Ставови изнети у тексту су искључива одговорност „КВ Новости-он лине“ и ни на који начин не представљају ставове и мишљења Министарства културе и информисања.